

Läkare och skrivande - varför och för vem?

Sektionssymposium på Läkärstämman 2007 – en sammanfattning

Bakgrunden och inspirationen till symposiet är att det vid Svenska Föreningen för Medicinsk Psykologis senaste skrivartävling inkom inte mindre än 29 bidrag, varav många var av mycket hög klass och samtliga vittnande om ett stort engagemang för den goda sjukvården.

Symposiet avsikt var INTE att stimulera till skönlitterärt författarskap, utan att lyfta fram det personliga skrivandet, som en möjlighet att formulera känslor och få distans till starka upplevelser i vardagen.

Medverkande vid symposiet var:

Thomas Eklundh, psykiater i Stockholm

Tina Nyström Rönnås, distriktsläkare i Tumba

Elisabeth Hulcrantz, ÖNH- professor i Linköping

Inge Carlsson, familjeläkare i Eslöv

Lena Svidén, distriktsläkare i Rinkeby - moderator

Undertecknad, som alltså var moderator, inledde med en historisk överblick över läkare, som samtidigt varit (och är) författare till skönlitteratur. Och de är många! Alltifrån Hippokrates och evangelisten Lukas till artontonhundralets Berzelius. Så har vi förra seklets med stora svenska namn som Axel Munthe och lappdoktor Einar Wallqvist, Erik Ask-Uppmark, Gunnar Björk, Arvid Brenner och Jerzy Einhorn. Och Svenska Akademiens Lars Gyllensten. Ser vi ut över världen har vi förstås kända ryssar som Tjechov, Bulgakov och Tjernikovski, ryktbara engelsmän som Conan Doyle och Somerset Maugham, amerikanen Oliver Sachs, och fransmannen Lois-Ferdinand Celine.

Och i nutid har vi som Georg Klein och P.C. Jersild, som ofta syns i samhällsdebatten. Vi har deckarförfattarna Karin Wahlberg, Åsa Nilsson och Jonas Moström, skojaren Rickard Fuchs, poeterna Eva Ström, Kajsa Siverbo-Widell, Pia Dellson och Claes Andersson. Vi har Lars Andersson, Carl-Magnus Stolt, Anders Drejare, Ulf Lockowandt,..... och många, många fler....

På Karolinska Universitetssjukhuset i Solna (Camera Obscura) finns en boksamling som 2005 skänktes av Lars Erik Böttiger, pensionerad överläkare i invertebratmedicin. Den innehåller inte mindre än 600 volymer av icke-fackligt slag, författade av 165 läkare från 17 länder!

I läkarnas grundutbildning i Göteborg, Stockholm och Lund har skrivandet också börjat ta plats. Och i Uppsala har Merete Mazzarella – som är professor i nordisk litteratur i Helsingfors - haft skrivarkurser för läkarstuderande.

I samband med Läkartidningens 100-årsjubileum 2004 utlystes en novelltävling. Trettio av de hundra inskickade bidragen gavs ut i bokform "Att vara doktor" på Brombergs förlag. Så nog skrivs det hemma i stugorna/läkarvillorna!

Efter denna inledning var det så de övriga symposiedeltagarnas tur att berätta om sitt skrivande och delge auditoriet något av vad de skrivit.

Thomas Eklundh inledde med en text kallad "Det finaste man kunde bli". Inför en andäktig publik reflekterade han där kring sin mammas liv, hennes syn på läkaryrket och hennes sista tid i livet. Som medicine kandidat blev han nu anhängig.

Tina Nyström Rönnås läste upp sin text ”Att vara doktor – en vardagsberättelse”, där hon i lågmäld ton beskrev en dag i en allmänläkares liv. En dag, fylld av känslor av de mest oväntade och skilda slag men samtidigt en alldeles vanlig dag. Många i publiken log....

Inge Carlsson delgav oss några dikter han skrivit.

Med självdistans, en absolut pricksäker ironi och mycket kärlek beskrev han några patienter. Och nu var det dags för auditoriet att skratta....

*Elisabeth Hultcrantz*s första text hade titeln ”Professorns mottagning”. Det var en allvarlig beskrivning av chefsrollen i en ny tid. Att vara först, att vara duktig och att vara kvinna. Och så kompliceras bilden av att man plötsligt inte mår bra Mycket tänkvärt.

Sist fick vi också med ett patientperspektiv på sjukvården, när Elisabeth delgav oss ”I en sal på lasarettet.....” - ett barns reflektioner från en sanatorievistelse vid mitten av förra seklet.

Nu hade de två timmarna gått, och vårt intryck var att åhörarna var mer än nöjda.

Förhoppningsvis hade vi stimulerat ytterligare några kollegor att ibland skriva litet mer än journaler och epikriser, och kanske kan det personliga skrivandet uppmärksammas också vid kommande läkarstämmor.

Lena Svidén

